

Στέφανος Πράσσος

Ο ευτελισμός της τιμής της εργατικής δύναμης είναι καθοριστικός παράγοντας για την πλήρη απαξίωση και της ίδιας της ζωής των εργαζομένων.

Πραγματική σφαγή της εργατικής τάξης συντελείται στους εργασιακούς χώρους το τελευταίο διάστημα. Την «τιμητική» της αυτή τη φορά είχε η Τοπική Αυτοδιοίκηση με τρεις νεκρούς εργαζόμενους στον Ευρώτα Λακωνίας, έναν 44χρονο νεκρό, συμβασιούχο, εργάτη καθαριότητας, στον Μαραθώνα, μία 30χρονη στον Πύργο Ηλείας όπου την πάτησε απορριμματοφόρο και μια 60χρονη εργαζόμενη στην καθαριότητα του Δήμου Ζωγράφου που πέφτει νεκρή μετά από διπλοβάρδια την 1η Ιουλίου.

Εκτός αυτών άλλοι 20 εργαζόμενοι στους ΟΤΑ έπεσαν θύματα τα προηγούμενα δυο χρόνια (Ιούλιος 2014 έως Σεπτέμβρης 2016), οι 9 από αυτούς ήταν συμβασιούχοι.

Επίσης η εργατική τάξη θρηνεί τις τελευταίες μέρες, έναν νεκρό εργαζόμενο στα κάτεργα της COSCO, στη ΣΕΜΠΟ Περάματος, έναν χειριστή πρέσας που πέφτει νεκρός, κεραυνοβολημένος από το ρεύμα υψηλής τάσης της ΔΕΗ, στις Κρηνίδες Καβάλας έναν 35χρονο στο Ορυχείο Καρδιάς της ΔΕΗ που καταπλακώθηκε από ανυψωτικό μηχάνημα και ένας 45χρονος υλοτόμος, εργαζόμενος σε εργολάβο για λογαριασμό του Μπόμπολα που καταπλακώνεται από δέντρο στο Λάκκο Καρατζά στις Σκουριές!

Αναμφίβολα για το κράτος και την εργοδοσία [φταίχτες πάντα είναι τα ίδια τα θύματα](#) γιατί δεν πρόσεχαν, δεν τηρούσαν τους κανονισμούς ασφαλείας ή στην καλύτερη περίπτωση «επέδειξαν υπερβάλλοντα ζήλο» όπως καταλήγουν σχεδόν όλα τα πορίσματα....

Μαύρος απολογισμός:

□ 11 νεκροί εργάτες μέσα στο μήνα Αύγουστο

- 18 νεκροί εργάτες τις τελευταίες 60 ημέρες
- 116 θανατηφόρα στα εργοστάσια, τα εργοτάξια και τα ορυχεία της ΔΕΗ στο Λεκανοπέδιο Πτολεμαΐδας από το 1971
- 20 «Εργατικά ατυχήματα» συμβαίνουν κάθε μέρα σύμφωνα με τον ΣΕΠΕ
- Αύξηση κατά 15% των «εργατικών ατυχημάτων» το Α' εξάμηνο του 2017
- Αύξηση των εργατικών ατυχημάτων κατά 10% ανά έτος από το 2013 και μετά. **Γενικότερα η εφαρμογή των μνημονίων εκτός από τη φτώχεια που έφερε στους εργαζόμενους ανέβασε κατακόρυφα τα ατυχήματα.**

Και δεν είναι μόνο οι αριθμοί που όντως προκαλούν τρόμο. Κάθε εργατικό δυστύχημα (εργοδοτική και κρατική δολοφονία είναι το σωστό) είναι και μια οικογενειακή τραγωδία! 4 παιδιά εκ των οποίων το ένα ΑμΕΑ άφησε ορφανά η 60χρονη **Ντανιέλα Πρελορέντζου**.

Άλλα δυο ανήλικα ορφανά αφήνει πίσω της η 30χρονη εργαζομένη καθαριότητας στον Πύργο Ηλείας. Ένα νεογέννητο κοριτσάκι κι ένα αγόρι 3 ετών άφησε ορφανά ο **Λάζαρος Πανιτσιδης** που σκοτώθηκε στο Ορυχείο. Από ένα παιδί ο καθένας αφήνουν ορφανά ο οδηγός φορτηγού της ΒΟΚΤΑΣ, ο 47χρονος δύτες στο Λαγκαδά και ο 43χρονος μετανάστης στις Σέρρες και φυσικά όλοι έχουν τις οικογενειακές τους υποχρεώσεις και ας μην έχουν δημοσιευτεί στοιχεία.

Πώς θα είναι η ζωή αυτών των παιδιών, και των οικογενειών των αδικοχαμένων εργατών, έχοντας υπόψη σε τι Κράτος «κοινωνικής πρόνοιας» ζούμε, μπορούμε να το φανταστούμε...

Για τα αίτια των θανάτων στους χώρους δουλειάς αλλά και των άλλων εργατικών ατυχημάτων έχουν γραφτεί πολλά αυτές τις μέρες και σχεδόν όλα δείχνουν τον ένοχο: **Η βουλιμία του καπιταλιστικού τέρατος για όλο και περισσότερα κέρδη, αδιαφορώντας για τις ανάγκες των εργαζομένων, ακόμα και για την ίδια τους της ζωή.**

Η απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, η εντατικοποίηση, που φέρνει και χαλάρωση των μέτρων ασφάλειας, ο ελλιπής έλεγχος από τους κρατικούς ελεγκτικούς μηχανισμούς, η εργασιακή εξάρτηση των τεχνικών ασφάλειας από την εργοδοσία, η εργοδοτική τρομοκρατία και αυθαιρεσία στους χώρους δουλειάς και πάνω απ όλα **η εξευτελιστική μείωση της τιμής της εργατική δύναμης φέρνει και την απαξίωση της ίδιας της ζωής των εργαζομένων.**

Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε κι άλλους λόγους, όπως την ανυπαρξία συνδικάτων σε πάρα πολλούς εργασιακούς χώρους του ιδιωτικού τομέα αλλά και η εξάρτηση και διαπλοκή με την εργοδοσία όπου υπάρχουν. Ανυπαρξία Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας (προβλέπονται από το νόμο) αλλά και εξάρτηση από την εργοδοσία όπου υπάρχουν.

Τα εργατικά «ατυχήματα-δυστυχήματα» που πολλές φορές είναι και μαζικά γεννήθηκαν η καλύτερα φούντωσαν με τη βιομηχανική επανάσταση, εκτινάχθηκαν μαζί με τον καπιταλισμό. Εκατομμύρια εργάτες βρήκαν φρικτό θάνατο στους χώρους εργασίας ή έμειναν σακατεμένοι στον αγώνα τους για ένα μεροκάματο ποτίζοντας ταυτόχρονα με το αίμα τους το δέντρο της καπιταλιστικής «ανάπτυξης» που φούσκωνε τα πορτοφόλια των καπιταλιστών και των πολιτικών γυρολόγων του συστήματος.

Όπως και στη Χούντα

Υπάρχουν όμως χρονικοί περίοδοι που τα εργατικά ατυχήματα εκτινάσσονται στα ύψη λόγω και κάποιων ιδιαίτερων πολιτικών και εργασιακών καταστάσεων. Τέτοια περίοδος είναι και αυτή που διανύουμε την τελευταία 7ετία με την εφαρμογή των μνημονίων στη Χώρα μας. **Όμως, τι σύμπτωση, τα ίδια είχαμε και σε μια άλλη εφταετία, που κουμάντο έκαναν οι γαλονάδες, στην 7ετία της Χούντας.**

Ο δημοσιογράφος, ερευνητής **Διονύσης Ελευθεράτος**, συγγραφέας του αποκαλυπτικού βιβλίου **«Λαμόγια στο χακί»** [μας πληροφορεί ότι:](#)

«Είχαμε πολλά μικρά Βιετνάμ στους εργασιακούς χώρους λόγω κατακόρυφης αύξησης των ατυχημάτων, κυρίως των θανατηφόρων!»

Συγκεκριμένα τότε:

«Όπως μαρτυρούν τα στοιχεία του ΙΚΑ, στα έτη 1960 - 1967 οι απώλειες ζών στους εργασιακούς χώρους κυμαίνονταν κάθε χρόνο από 24 (1966), έως 33 (1962) και μία μόνο φορά 42 (1965).

Το 1968, όταν άρχισε να εμπεδώνεται το δόγμα «όλα δια την ταχύρρυθμον ανάπτυξιν», δεικτών και επιχειρηματικών κερδών, σκοτώθηκαν 71 άνθρωποι. Η συνέχεια, απίστευτα «ταχύρρυθμος»...

Τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα στην επταετία 1968 -1974 ήταν, 100, 141, 126, 128, 136 και 116. Το 1975 «έπεσαν» κάτω από 100 (91).» και

«Στην πενταετία 1968- 1972 οι απασχολούμενοι στη βιομηχανία αυξήθηκαν κατά 28,8% (στοιχεία ΣΕΒ) και τα θανατηφόρα εργατικά κατά 80,3%. Στην επταετία 1961- 67 σκοτώθηκαν 208 άνθρωποι. **Στην επταετία 1968- 1974, 808 άνθρωποι. Σχεδόν τετραπλάσιοι.** Ανάλογη εξέλιξη σημειώθηκε και στα μη θανατηφόρα, αλλά σοβαρά ατυχήματα.

Παράδειγμα: Στις στατιστικές του ΙΚΑ, ποτέ δεν είχαν καταγραφεί πάνω από **500 ακρωτηριασμοί σε ένα έτος.** Ήρθε όμως η «εθνοσωτήριος» και το «φράγμα» αυτό θρυμματίστηκε. **Σημειώθηκαν 533 ακρωτηριασμοί το 1972, 575 το 1973 και 618 το 1974.»** «Απαραίτητη διευκρίνιση: Τα προαναφερθέντα στοιχεία δεν συμπεριλάμβαναν τα ναυτικά θανατηφόρα ατυχήματα. Για αυτά δεν υπήρχαν επίσημες στατιστικές»

Σήμερα: Αν και τα σημερινά νούμερα δεν είναι ίδια με τότε σε απόλυτους αριθμούς, ακολουθούν όμως

την ίδια αυξητική πορεία: Ο αριθμός των εργατικών «ατυχημάτων» και των θανάτων εργατών/εργατριών εν ώρα δουλειάς βρίσκεται σε μια συνεχή αύξηση τα τελευταία χρόνια. Σύμφωνα με στοιχεία που διαρρέουν (και δεν ανακοινώνονται επίσημα για το 2014, 2015 και 2016) από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας υπάρχει μια συνεχής αύξηση απ' το 2012 και μετά:

2010 εργατικά «ατυχήματα» 5.721 – θανατηφόρα 94
2011 εργατικά «ατυχήματα» 5.203 – θανατηφόρα 70
2012 εργατικά «ατυχήματα» 4.858 – θανατηφόρα 64
2013 εργατικά «ατυχήματα» 5.126 – θανατηφόρα 67
2014 εργατικά «ατυχήματα» 5.497 – θανατηφόρα 63
2015 εργατικά «ατυχήματα» 5.930 – θανατηφόρα 67
2016 εργατικά «ατυχήματα» 6.515 – θανατηφόρα 73

Για το 2017 δυστυχώς προβλέπεται εκτίναξη των ατυχημάτων και ειδικά των θανατηφόρων.

Όμως η αύξηση των ατυχημάτων και στις δυο «7ετίες» είναι το φρικιαστικό αποτέλεσμα κάποιων πολιτικών. Υπάρχουν ομοιότητες μεταξύ της Χουντικής και της μνημονιακής περιόδου;

Πάρα πολλές, σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία του Διονύση Ελευθεράτου:

1. **Η τεράστια ανεργία** που ανάγκαζε τον κόσμο της εργασίας να φύγει για αναζήτηση δουλειάς στο εξωτερικό. Η μετανάστευση όμως μείωσε λίγο την ανεργία. **Όπως και τώρα** κι ας «χοροπηδάει» ο Τσίπρας για την δήθεν ανάπτυξη που έφερε η Κυβέρνησή του.
 2. **Η Μετανάστευση.** Πάνω από 400.000 Έλληνες έφυγαν μετανάστες στη διάρκεια της Χούντας. **Όσοι περίπου και τώρα!** Η διαφορά είναι ότι τώρα φεύγουν πιο πολλοί πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
 3. **Χαμηλή τιμή της εργατικής δύναμης.** «Κατά το 1972 η μέση ωριαία αμοιβή εργασίας στην Ελλάδα ήταν 18,40 δραχ, στη Δ. Γερμανία 58 δραχ (δηλαδή παραπάνω από τριπλάσια) , στο Βέλγιο 44 δραχ και στην Ιταλία 31 δραχ». **Όπως και σήμερα! Ο μέσος Ελληνικός μισθός αντιστοιχεί στο 1/3 του Γερμανικού** παρότι και εκεί έγιναν τεράστιες περικοπές μισθών και κοινωνικών παροχών τα προηγούμενα χρόνια.
 4. **«Η αμοιβή είναι συνάρτησις της παραγωγικότητος. Ας μην ζητώμεν συνεχώς αυξήσεις και ας αναλογισθώμεν τας συνεπείας τοιούτων απαιτήσεων και τους κινδύνους...».**
- Το είπε ο **Στ. Παττακός** σε σύσκεψη «κοινωνικών εταίρων» (2/10/1972) όμως την ίδια περίοδο η παραγωγικότητα έτρεχε με ρυθμούς κατά 57,5 ταχύτερους από τους μισθούς και τα κέρδη των βιομηχάνων την περίοδο 1968-1972, σύμφωνα με τον ΣΕΒ, παρουσίασαν αύξηση κατά 311% **Άπειρες ανάλογες δηλώσεις για το θέμα είχαμε και στη «νέα 7ετία»** όμως από αστούς, «δημοκράτες» πολιτικούς αυτή τη φορά!
5. **Χαμηλή αγοραστική αξία των μισθών.** Οι αυξήσεις στους μισθούς επί χούντας κυμαίνονταν από 3% έως και 15% όταν ο πληθωρισμός βρισκόταν στο 26,9% και ο τιμάριθμος σε βασικά αγαθά και είδη ένδυσης ανέβαινε 20 και 30% μέσα σε ένα χρόνο. **Σήμερα ο τιμάριθμος συνεχίζει να ανεβαίνει και με τις αλλεπάλληλες αυξήσεις του ΦΠΑ παρότι οι μισθοί έχουν εξανεμισθεί.**

6. **Κατάργηση Συλλογικών διαπραγματεύσεων.** «Η Χουντική Κυβέρνηση με το ΝΔ 186 του 1969 (ΦΕΚ 10/5/69) και το άρθρο 16 αποσπούσε από τους «κοινωνικούς εταίρους» και εκχωρούσε στην κυβέρνηση την αρμοδιότητα καθορισμού των βασικών μισθών και ημερομισθίων». **Καταργούσε δηλαδή τις ελεύθερες διαπραγματεύσεις μεταξύ των «κοινωνικών εταίρων» που «επανήλθαν το 1975 για να τις καταργήσει ο μνημονιακός νόμος 4172/2013 με το άρθρο 103, στέλνοντας τη «μηχανή του χρόνου» 44 χρόνια πίσω!!!»**

7. **Ληλασία των ταμείων Κοινωνικής Ασφάλισης.** «Η κοινωνική προστασία εις την Ελλάδα έχει υψηλόν κόστος», γνωμάτευε... αλλά Τόμσεν η χούντα, δια στόματος του αρμόδιου υπουργού Λ. Πάτρα (16/9/1969). **Και πρόεβη στις δέουσες απαλλαγές από κόστος...** «Πεντακόσια εκατ. δραχμές των εργαζομένων δωρίζει το κράτος στους εργοδότες», έγραφε ο «Οικονομικός Ταχυδρόμος» στις 20/12/1973. Τόσα έχασε το ΙΚΑ το '73, εξ αιτίας της εφαρμογής των ΝΔ 1312 και 1313 του 1972, που μείωναν τις ασφαλιστικές εισφορές των βιομηχάνων.» **Οι συγκρίσεις με το κούρεμα και τη ληλασία των ταμείων την περίοδο 2010-2017 είναι αναπόφευκτες και διαφωτιστικές.**

8. **Απελευθέρωση των απολύσεων και μείωση της αποζημίωσης.** Αυτό είναι αλήθεια δεν πρόλαβαν να το κάνουν παρότι το είχαν εντοπίσει και δρομολογήσει. «**Δια την βελτίωσιν της κινητικότητος της εργασίας (...) προβλέπεται η λήψις των κάτωθι μέτρων: (...) Απαλλαγή της επιχειρήσεως εις σημαντικόν βαθμόν εκ των ισχυόντων περιορισμών απολύσεως και μείωσις των καταβαλλομένων αποζημιώσεων. Μακροχρονίως πρέπει να αντιμετωπισθεί σημαντικός περιορισμός καταβολής αποζημιώσεως εις απολυμένους...**». **Θυμίζει τίποτα από τα πρόσφατα μνημονιακά μέτρα;** Κι όμως ήταν όραμα του Μακαρέζου που κατάφεραν σήμερα να το κάνουν πράξη οι αστοί δημοκράτες που κυβερνάν τη Χώρα υπό την υψηλή καθοδήγηση της ΕΕ!

9. **Και μια σημαντική διαφορά.** Σήμερα υπάρχουν ένα σωρό ευέλικτες μορφές απασχόλησης (εκ περιτροπής εργασία, μερική απασχόληση, ενοικίαση εργαζομένων κλπ) μέσω των οποίων «απασχολείται» το 50% του ενεργού εργατικού δυναμικού. **Τότε δεν υπήρχαν.**

Μετά από αυτά τα συγκλονιστικά στοιχεία που έβγαλε η έρευνα του Διονύση Ελευθεράτου γίνεται κατανοητό σε όλους για το ποια είναι η «κόκκινη κλωστή» που ενώνει την 7ετία της «εθνοσωτήριου επαναστάσεως» με την πρόσφατη 7ετή μνημονιακή «σωτηρία της Χώρας». Είναι η προσπάθεια επιβολής του νεοφιλελευθερισμού και με τη χούντα των συνταγματαρχών («πρωτονεοφιλελευθερισμό» τον ονομάζει πολύ εύστοχα ο καθηγητής Ηλίας Νικολακόπουλος) αλλά και με τη σημερινή χούντα των τραπεζιτών, του κεφαλαίου γενικότερα, δικτατορία των αγορών ή όπως αλλιώς μπορούμε να ονομάσουμε την εξουσία της αστικής τάξης. **Η οικονομική και κοινωνική εξόντωση των εργαζομένων αναπόφευκτα φέρνει και τη φυσική τους εξόντωση!**

Την ίδια σχεδόν πολιτική σε γενικές γραμμές (παρά τις μεγάλες διαφορές που υπάρχουν γενικότερα) με τη χούντα εφαρμόζουν στα εργασιακά, μισθολογικά, ασφαλιστικά και κοινωνικά δικαιώματα των εργαζομένων όλες οι κυβερνήσεις (ΠΑΣΟΚ-ΝΔ-ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ και όσοι συνεργάστηκαν μαζί τους) που εφάρμοσαν και εφαρμόζουν τα μνημόνια και ας συνωστίζονται στο προεδρικό μέγαρο για να γιορτάσουν τη Δημοκρατία τους!

Κοζάνη 4/9/2017

Στέφανος Πράσσος

Πρώην πρόεδρος Συνδικάτου Εργαζομένων στην Ενέργεια «Εργατική Αλληλεγγύη»

-*Τα στοιχεία για την περίοδο της δικτατορίας είναι από άρθρο του Διονύση Ελευθεράτου που δημοσιεύτηκε στο ΠΡΙΝ στις 26/4/2017: [Η «στοργή» της χούντας για την εργατική τάξη](#)

